

SLUNCE MILUJE OSTROVY

Jen tak jednou za týden až deset dní se dá čekat déšť na ostrovech Jadranu a v pobřežních oblastech Chorvatska. Podnebí je tu totiž typické středomořské, což znamená slunce, sucho a teplo zhruba od začátku května do konce října. Pokud už prší, pak spíše krátce a déšť je teplý.

---

napsal Zdeněk Kukul

Příčinou je moře, které má zvláště na ostrovech výrazný klimatický efekt. Proto je v době velkých letních veder místní podnebí příjemnější, svěžejší než na pevnině. V době chladna zase nezměrná vodní masa ostrovy naopak otepluje. Na ostrovech tak jsou dny v létě o poznání chladnější a noci o trochu teplejší než na pevnině. Ostrovy vítězí nad pevninou v době slunečního svítu. Oblačnosti je nad mořem obvykle méně než nad pevninou.

Protože se celosvětově výrazně mění podnebí a na různých místech se objevuje i neobvyklé počasí, může se tak stát i na Jadranu – déšť může být silnější i uprostřed léta, stejně jako může zůstat některý měsíc třeba celý bez srážek a velmi teplý. Zajímavé je, že dva roky z posledních tří bylo v říjnu celkově příznivější počasí než v září.

Vůbec tedy není jisté, jak se tvrdí, že na podzim o dva týdny později (nebo na jaře o dva týdny dřív) je větší zima a deštivo.

Také nevěřte zasvěceným řečem typu „po třetím týdnu v září se to vždycky láme a pak už je stále ošklivo“. Nebo že „první týden v červnu vždycky praprší“. Stále ale platí, že největší pravděpodobnost velkého tepla, a to i v noci, je v srpnu.

VÍTR

Ostrované často dokážou odhadnout vývoj počasí podle směru a typu větru. Vzdušné proudění je vůbec na moři častější a výraznější než v našich vnitrozem-

ských podmínkách. Hmota pevniny a masa mořské vody reagují odlišně na různé teplotní výkyvy, větry pak vyrovnávají rozdíly vzdušného tlaku.

Jugo je „dálkový“ vítr jižního až jihovýchodního směru, který obvykle přináší ob-

lačnost, zvyšuje vzdušnou vlhkost, někdy znamená déšť, málokdy však výrazné ochlazení. Jugo může trvat i několik dní, v zimě obvykle déle.

Bóra (chorvatsky bura) je nebezpečný, padavý, nárazový chladný vítr od pevniny.

Pohled z moře na blízkou pevninu ukazuje častou situaci, kdy se mraky drží právě nad ní a na moři a na ostrovech je nádherně slunečno.

Udeří obvykle náhle a záhy dosahuje velkých rychlostí, zvláště v poryvech. Od jara do podzimu trvá zpravidla jen několik hodin, nejdéle jeden až dva

dny. Bóra pročistí a osvěží vzduch, takže po ní bývá ideální viditelnost i dobré podmínky pro fotografování. Bóra však také dokáže zamíchat mořskou vodou tak, že se při hladině ochladí místy až o několik stupňů.

Mistrál je „hodný“ vítr. Pravidelně vane ve dne, odpoledne, převážně v teplých dnech letního období, od severozápadu. Mistrál je výhodný pro plachtění, ať už na jachtách, anebo při windsurfingu.

MOŘE

Teplota moře je pochopitelně stálejší než vzduchu. Pokud tedy není květen mimořádně teplý, má moře do konce měsíce teplotu vhodnou spíš pro krátké osvěžení po výletu, než na delší vodní hrátky. Na konci května už ale mívá kolem 20 °C. Typická letní teplota, tedy asi 23 °C, se pak udržuje dlouho a klesá jen velmi pomalu – v polovině října mělo moře v posledních letech asi 22 °C.

Jaderské moře patří ke klidnějším, velké vlny jsou výjimečné. Příliv a odliv je malý. Kdo má rád pobyt na lodi nebo se rozhodne využívat ji jako dopravní prostředek, nemusí se bát rozbouřeného moře. Nejvhodnější je pohybovat se v průlivech mezi ostrovy a pevninou nebo mezi ostrovy navzájem, protože tady je loď chráněna před vlnami i v případě, že je otevřené moře rozbouřené. Asi tak jednou za čtrnáct dní se ale můžete i zde setkat se středními vlnami, i ty ale mohou lidé náchylní k mořské nemoci celkem dobře přestát. Případně postačí vhodný lék.

CHRÁNĚNÉ OBLASTI

V Chorvatsku je dnes skoro 250 zákonem chráněných přírodních oblastí, velká část se nalézá u pobřeží Jaderského moře a na ostrovech. Mezi nimi je osm národních parků (sedm z nich v bezprostřední blízkosti moře), deset parků přírody a dvě přísně chráněné přírodní rezervace.

ZA MEDVĚDY

V Chorvatsku lze také potkat medvěda hnědého. Musí se za ním ale do hor, například do národního parku Severní Velebit. Kromě něj zde žije ještě rys, vlk a divoká kočka.

DUBOVÁ RARITA

Jeden z nejhezčích lesů cesmínových dubů ve Středozeří se nachází v lesoparku Dundo vzdáleném jenom čtyři kilometry od města Rab na stejnojmenném ostrově. Jeho povrch je porostlý lesy ze čtyřiceti procent.

LÉČIVÁ HORA

Nejvyšší istrijská hora je Učka, porostlá jehličnatým lesem, léčivými bylinami a aromatickými rostlinami. Díky zdejšímu rostlinstvu a směru větru se doporučuje jezdit do turistických objektů na svazích hory lidem s dýchacími obtížemi.

RIVIÉRA ZVRCHU

Proudění větrů nad členitou strukturou především pobřeží nabízí příležitosti i pro příznivce rogala. Řada cestovních kanceláří proto na tuto možnost často upozorňuje přímo ve svých katalozích zájezdů.